

॥ ५२ ॥ इति सभापर्वणि नैलकंठीये भारत भावदीपे अशीतितमोऽध्यायः ॥ ८० ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ वनंगतेष्विति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ युद्धशौढैः युद्धेदक्षैः ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ अवा
 सम्यगाहगुरुः क्षत्तरुपावर्त्तय पांडवान् ॥ यदि तेन निवर्त्तते सत्कृतायां तु पांडवाः ॥ सशस्त्ररथपादाताभोगवंतश्च पुत्रकाः ॥ ५२ ॥ इति श्री महाभारते सभापर्वणि
 अनुधूतपर्वणि विदुरधृतराष्ट्रद्रोणवाक्ये अशीतितमोऽध्यायः ॥ ८० ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ वैशंपायन उवाच वनंगतेषु पार्थेषु निर्जितेषु दुरोदरे ॥ धृतरा
 ष्ट्रं महाराज तदा चिंता समाविशत् ॥ १ ॥ तं चिंतयानमासीनं धृतराष्ट्रं जनेश्वरं ॥ निःश्वसंतमने काग्रमिति होवाच संजयः ॥ २ ॥ संजय उवाच अवाप्य व
 सुसंपूर्णां वसुधां वसुधाधिप ॥ प्रव्राज्य पांडवान् राज्याद्राजन् किमनुशोचसि ॥ ३ ॥ धृतराष्ट्र उवाच अशोच्यत्वं कुतस्तेषां येषां वैरं भविष्यति ॥ पांडवैर्यु
 द्धशौढैर्हि बलवद्भिर्महारथैः ॥ ४ ॥ संजय उवाच तवेदं सुरुतं राजन् महद्वैरमुपस्थितं ॥ विनाशो येन लोकस्य सानुबन्धो भविष्यति ॥ ५ ॥ वार्यमाणो हि भी
 ष्मेण द्रोणेन विदुरेण च ॥ पांडवानां प्रियां भार्यां द्रौपदीं धर्मचारिणीं ॥ ६ ॥ प्राहिणोदानये हेति पुत्रो दुर्योधनस्तव ॥ सूतपुत्रं सुमंदात्मानिर्लज्जः प्रातिकामिनं ॥
 ॥ ७ ॥ यस्मै देवाः प्रयच्छन्ति पुरुषाय पराभवं ॥ बुद्धितस्यापकर्षति सोवाचीनानि पश्यति ॥ ८ ॥ बुद्धौ कलुषभूतायां विनाशे समुपस्थिते ॥ अनयोनयसंकाशो ह
 दयान्नापसर्पति ॥ ९ ॥ अनर्थाश्चार्थरूपेण अर्थाश्चानर्थरूपिणः ॥ उत्तिष्ठन्ति विनाशाय नूनं तच्चास्यरोचते ॥ १० ॥ न कालो दंडमुद्यम्य शिरः कृततिकस्य चित् ॥
 कालस्य बलमेतावद्विपरीतार्थदर्शनं ॥ ११ ॥ आसादितमिदं घोरं तु मुलं लोमहर्षणं ॥ पांचालीमपकर्षद्भिः सभामध्ये तपस्विनीं ॥ १२ ॥ अयोनिजां रूपवतीं कु
 लेजातां विभावसोः ॥ कोनुतां सर्वधर्मज्ञां परिभूय यशस्विनीं ॥ १३ ॥ पर्यानयेत्सभामध्ये विना दुर्घूतदेविनं ॥ स्त्रीधर्मिणी वरारोहा शोणितेन परिप्लुता ॥ १४ ॥
 एकवस्त्राथ पांचाली पांडवानभ्यवैक्षत ॥ हतस्वान् हतराज्यांश्च हतवस्त्रान् हतश्रियः ॥ १५ ॥ विहीनान्सर्वकामेभ्यो दासभावमुपागतान् ॥ धर्मपाशपरिक्षिप्ता
 नशक्तानिव विक्रमे ॥ १६ ॥ क्रुद्धां चानर्हतीं कृष्णां दुःखितां कुरुसंसदि ॥ दुर्योधनश्च कर्णश्च कटुकान्यभ्यभाषतां ॥ १७ ॥ इति सर्वमिदं राजन्नाकुलं प्रतिभाति
 मे ॥ धृतराष्ट्र उवाच तस्याः रूपणचक्षुभ्यां प्रदल्येतापि मे दिनी ॥ १८ ॥ अपिशेषं भवेदद्य पुत्राणां मम संजय ॥ भरतानां स्त्रियः सर्वा गांधार्या सह संगताः ॥
 ॥ १९ ॥ प्राक्रोशन् भैरवं तत्र दृष्ट्वा कृष्णां सभागतान् ॥ धर्मिष्ठां धर्मपत्नीं च रूपयौवनशालिनीं ॥ २० ॥

चीनानि विपरीतानि ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ शेषं हतावशेषं कतिपयानामेकस्य वा जीवनं भविष्यतीत्यर्थः ॥ १९ ॥ २० ॥